

Oppgave 1

Denotasjon er den faktiske definisjonen på et objekt. I vedlegget er denotasjonen en sportslig tilstelning (på grunn av hallen, draktene og aktiviteten med ballen i bakgrunnen). En denotasjon er mer eller mindre statisk, og forandrer seg ikke mer enn definisjonen på et ord i ordboken gjør.

Konnotasjon, på en annen side, er de tanker, følelser og definisjoner man får når man for eksempel ser på bildet som vedlegget fører med seg. Disse tankene, følelsene og definisjonene er konvensjoner som er kulturelt og sosialt betinget, hvilket betyr at de ikke må forveksles med assosiasjoner som er på et individualnivå. Vedlegget vekker til live en konnotasjon om glede (ref. to jenter som griper hardt rundt hverandre i en klem i glede), og videre en konnotasjon om seier (årsaken til gleden).

Oppgave 2

Når det er snakk om språklige teknikker kan det refereres til retorikk. Det er forskjellige grep en kan gjøre for å påvirke holdningene til sine lesere. En kan for eksempel referere til en høyere autoritet. Dette skaper en etos - en troverdighet. Videre kan en si "folk flest" mener det og det. Dette gir en påvirkningskraft som tilsier at mottaker vil jo ikke skille seg nevneverdig ut fra "de andre". En annen teknikk er påfuglknepet. Her brukes avanserte ord og formuleringer for å si noe som kan sies med halvparten av ordmengden og med ord en kan forstå uten en doktorgrad i emnet. Ironi kan også brukes, og her skiller det mellom tre hovedtrekk: overdrivelse, underdrivelse, og det som kanskje er det mest kjente; si det motsatte av hva man mener.

Ved å referere til en *høyere autoritet* i en nyhetsartikkel om for eksempel hvordan man skal håndtere rå kylling, som er veldig aktuelt i dagens media, skaper man seg en etos - en troverdighet. "Forsker NN fra Universitet X forteller at ..."

I annonsebilaget kan det være en reklame på en krem hvor tilleggsteksten er "9/10 kvinner ville anbefalt dette produktet til sin beste venninne", og dermed kan man si at "*folk flest*" ville jo gjort det. Det refererer til troverdigheten "*folk flest*" har, og kan også inkludere et snev av patos - følelser, fordi det er snakk om en bestevenninne, en person leseren er glad i og ønsker det beste for.

Videre kan et intervjuobjekt ta i bruk *påfuglknepet* for å beskrive et emne vedkommende har forsket på. Ved å bruke fagorienterte sjargonger, ord som "estetikk" og "progresjon" istedenfor "skjønnhet/noe som appellerer til øyet" og "fremgang", kan vedkommende snakke stort om et lite emne. Påfuglknepet kan opparbeide en troverdighet, samtidig som det kan føre til at hva vedkommende snakker om gir mening og virker overbevisende i form av logos; logisk informasjon.

Videre kan *ironi* brukes i for eksempel en featurereportasje for å gjøre teksten underholdende (patos, følelser i sving) og satt på spissen. "Han spurta over målstreken med tunga på kneene og med en puls på 500" (overdrivelse), "Mor var ikke akkurat i ekstase da hun så porselenen ligge knust på gulvet med en fotball ved siden av" (underdrivelse), "Ja, han var vel en brilliant og opplyst fyr., når man åpenbart mener det motsatte).

Oppgave 3

RGB og CMYK er primærfarger i forskjellige teorier.

RGB står for Rød, Grønn, Blå. Om man blander like mye av hver av disse primærfargene oppnår man til slutt fargen hvit. RGB brukes blant annet på TV-apparater og datamaskiner.

CMYK står for Cyan, Magenta, Yellow og K = sort. Om man blander like mye av hver primærfarge oppnår man til slutt fargen sort (derav K-en i CMYK, som står for sort, og gjør alle fargene mørkere). CMYK brukes når man skal trykke eller skrive ut. Man kan faktisk se fargeprøver av CMYK på toppen/undersiden av en melkekartong.

Oppgave 4

Nøkkelen til å forstå starter på et enhetsnivå. Som lesende individer oppfatter man først konturene av en bokstav, deretter bokstaven, og så et ord, og man forstår kanskje ordet. Videre kommer det flere ord, som kan utgjøre en setning, for så at en setning settes sammen med en annen setning, og det dannes en helhet; et budskap. Om man allerede på det første ordnivået sliter ofte, kan det gjerne sees på som en dominoeffekt; det å til slutt forstå helheten er en utfordring.

Ved å variere ordbruken, velge det mer allmenne ordet framfor ordet som viser til en doktorgrad, er sjansen større for at leseren skal forstå det. Videre er det snakk om setninger; setningslengder og setningsoppbygning. Om det er mange lange setninger etter hverandre kan teksten føles tung å lese, samtidig som bare korte setninger gir en opplevelse av stakatto lesning. Det ideelle er en variasjon på setningslengdene. Deretter, om man plasserer verbet langt til venstre i setningen; meningen kommer langt ute i setningen, er sjansen stor for at leseren faller av lasset. Dette gjelder spesielt om det er en lang setning i utgangspunktet. Videre kan en snakke om innskudd; ekstrainformasjon, som skytes inn i en setning. Om innskuddene er for mange og/eller for lange og verbet kommer langt ute i setningen, kan en glemme hva en leste tidligere, fordi lagringsplassen i korttidsminnet (der en husker hva en tidligere har lest) blir fullt.

Videre kan det være en utfordring å lese og forstå om man ikke har den bakgrunnskunnskapen som teksten og dens innhold krever at man har om emnet. Dette blir spesielt svært problematisk om leseren hele tiden føler det kommer opp nye situasjoner/hendelser som h*n ikke kjenner igjen i den forrige setningen. For eksempel: "Bush møtte Putin. Avtalen er signert". Hvilken avtale? "Bush møtte Putin for å diskutere en *økonomiavtale* som sikrer ressurser til prosjekt X. *Avtalen* er signert" blir bedre.

Oppgave 5

Først og fremst må journalisten ha en *ide*. Om man er så heldig å ha en fotograf (viktig med fotografier/grafikk som viser til teksten/forteller en tilleggshistorie) er det en fordel å inkludere h*n i tankeprosessen. Er det gode fotomuligheter? Er det ikke er det nok heller ingen god ide.

Steen Steensen omtaler en reportasje som "Stedets sjanger". Med andre ord må er journalist befinne seg på stedet en reportasje skal lages. Journalisten burde være primærkilden og ha *observert* hendelsene. Et annet ordtak for reportasjen er "show, don't tell" som refererer til observasjon. Det betyr at journalisten skal være flue på veggen og "vise" leseren hva som skjer, og dermed la tiden gå "saktere" slik at alle de viktigste detaljer kommer fram. Om journalisten "forteller", oppsummerer vedkommende. En god kombinasjon av "show" og "tell" gir en bedre flyt i reportasjen.

Sett at dette ikke er en nyhetsreportasje er det også rom for *refleksjon* fra journalistens side. En annen ting, som hører hjemme i "show, don't tell"-faktoren er *rekonstruksjon*: Journalisten gir en scenisk framstilling av hva et intervjuobjekt forteller. Ved rekonstruksjon er det en fordel å vise hva slags metode man har brukt. Istedenfor å skrive "Hansen våkner av et spedbarnshyl, og han vet det er slutt på nattens søvn." kan det være en fordel å skrive "Hansen forteller at han våknet av et spedbarnshyl, og da visste han det var slutt på nattens søvn." Det er snakk om å ikke fremstå som primærkilden når journalisten kanskje er sekundærkilden. Det kreves også alltid mer enn en kilde, og å være kildekritisk er også et krav.

Oppgave 6

Ved bruk av *avløsende* bildetekst i et multimodalt samspill med et bilde kan en si at bildeteksten forteller en tilleggshistorie; gir mer informasjon enn bildet i seg selv gjør.

Ved bruk av *forankrende* bildetekst mer eller midre bekrefter bildeteksten hva bildet forestiller.

I forhold til vedlegget brukes avløsning ved at leseren får vite hvor bildet er tatt, i hvilken sammenheng, når det er tatt, og av hvem det er. Deretter brukes den forankrende metoden ved å si "Moa Ivehammar är ju så himla glad där hon sitter". En kan se at jenta som sitter på gulvet er glad, noe som bekreftes av bildeteksten.